

4) Sociální zralost:

Samostatnost – dítě by mělo zvládat drobné nákupy, vyřídít vzkazy, spát bez rodičů u příbuzných, umět bezpečně přejít ulici....

Sebeobsluha – umět se sám obléci, udržovat čistotu (na WC, čistit si zuby...), zapnout knoflíky, zavázat si tkaničku, jíst příborem.....

Umět se chovat ve styku s dospělými – pozdravit, poděkovat, o něco požádat....

Schopnost přijímat změny, podřídit se, umět se prosadit, najít si nové kamarády.

Důležité je též, aby dítě umělo udržovat pořádek ve svých věcech.

Stačí, aby dítě bylo nezralé v jedné z těchto oblastí a často u něho vzniká nechuť k učení a ke škole vůbec. Role školáka vyžaduje přijetí určité odpovědnosti za své chování, což je pro nezralé dítě nadměrný požadavek

Úspěch ve škole nezajišťuje totiž pouze inteligence našeho potomka, ale neméně důležitá je schopnost soustředit se a v soustředění vytrvat, pracovní nasazení, odolnost vůči rušivým podnětům z okolí. A toto je závislé na zralosti a kvalitě nervového systému dítěte. V tomto směru vstupujeme do života každý trochu jinak vybaven. Také tempo zrání a vývoje nervového systému je u každého z nás jiné.

U zápisu se tedy může objevit dítě velice inteligentní, bystré, se značnými vědomostmi. Ale zároveň mnohem neklidnější, roztěkanější než jsou jiné děti stejného věku, i když jsou méně nadané.

Před nástupem do školy by se dítě mělo naučit zacházet s tužkou – hlavně ji správně držet a mít dostatečně uvolněnou ruku, aby netlačilo na tužku. Mělo by umět zrakem rozlišovat obdobné tvary, hledat rozdíly u podobných obrázků, doplňovat chybějící části. Samozřejmostí by mělo být rozlišování barev, dále znalost písniček, básniček, adresy bydliště, číselné řady alespoň do 10. Dobré je, pokud dítě dokáže určit první a poslední písmeno ve slově, správně určuje pravou a levou ruku. Mělo by umět spolupracovat s druhými dětmi, zapojit se do kolektivu. Nezbytností je též zvládnutí sebeobsluhy – zapínání knoflíků, zipu, zavazování tkaniček.....

Radost Vašeho dítěte ze školy a učení v mnohém závisí na Vás, rodičích. Vy sami můžete mnoho udělat pro to, aby nástup do školy byl pro Vaše dítě úspěšný a ve správný čas.

Přeji Vám mnoho trpělivosti a radostných chvil při přípravě Vašeho dítěte na bezproblémové zahájení školní docházky.

Za občanské sdružení Vzdělávací centrum Podkrušnohoří Žatec - realizátor projektu „Do školy včas“.

PhDr. Zdeňka Baranniková

EVROPSKÁ UNIE

esf

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt: Do školy včas

Registrační číslo: CZ.1.07/1.2.00/08.0106

BROŽURA PRO RODIČE ŠKOLNÍ ZRALOST

Kontakty:

Vzdělávací centrum Podkrušnohoří
Masarykova 745
438 01 Žatec

Telefon: 415 710 166, mob.: 733 527 856

Fax: 415 710 706

E-mail: vcp@vcp-zatec.cz

Web: www.vcp-zatec.cz

Psycholog:

PhDr. Baranniková Zdeňka (mob.: 603 25 36 34)

Do školy včas

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Nástup dítěte do školy

Patří mezi nejvýznamnější etapy vývoje dítěte.

Začátek školní docházky je pro každé dítě první důležitou a náročnou životní zkouškou.

Ve škole jsou na něj kladeny zcela nové požadavky - musí se účastnit společného zaměstnání, musí se učit a pozorně sledovat vyučování, podřizovat se.

Nástup dítěte do školy je obrovský zlom nejen v životě dítěte, ale často se mění dosavadní rytmus celé rodiny.

Školní zralost – je dostatečná připravenost dítěte zvládat požadavky školy. Pro školní zralost není důležité, zná-li dítě již některá písmena, umí-li psát nebo mechanicky odříkávat číselnou řadu. Mnohem důležitější je, aby bylo zralé po stránce fyzické, psychické a sociální.

Rozhodují-li rodiče, pedagogové o nástupu dítěte do školy, rozhodují tím dost vážně:

- o jeho budoucnosti, o jeho šťastném či nešťastném dětství v příštích letech
- o jeho sebevědomí
- o jeho školní (i životní) kariéře

Snad každý rodič si přeje, aby vstup potomka do školy byl úspěšný. Mnozí možná s překvapením zjišťují, že to do značné míry záleží i na nich. Je nutné již nyní si uvědomit, že nástup dítěte do školy je obrovský zlom v jeho životě, dítěti nastanou povinnosti, při kterých by mu alespoň zpočátku měli rodiče pomoci.

Při nástupu do školy by dítě mělo být dostatečně zralé, aby všechny požadavky, které na něho budou kladeny nejen v první třídě, ale i v dalších ročních době zvládlo, aby škola pro něho nebyla postrachem.

Předčasné zaškolení a nezralá CNS jsou častou příčinou selhávání dětí nejen na počátku školní docházky, ale i v pozdějších letech.

Dobrý start hned na počátku školní docházky ovlivní mnohé i v budoucnosti. Má vliv nejen na přístup dítěte ke školní práci, ale i k zaměstnání a může ovlivnit celkové uplatnění člověka v životě.

Škola má určité obecné požadavky, které by děti při nástupu do školy měly zvládat. Důležité je, aby dítě při nástupu do školy bylo zralé v několika oblastech:

1) Tělesná vyspělost:

- hlavně je to výška, váha dítěte, potřeba spánku po obědě.... Důležitá je také imunita a zdraví – dítě, které je často nemocné, musí dohánět učivo doma.

Pro orientační zjištění tělesné vyspělosti slouží jednoduchý test. Dítě by mělo zvládnout dát si levou ruku, shora přes hlavu, na svoje pravé ucho.

Fyzicky nevyspělé děti mohou být zvýšeně unavené, nesnesou dlouhodobější zátěž, jejich pozornost je často jen krátkodobá.

Mohou trpět pocity méněcennosti v kolektivu vyspělejších dětí.

Motorický vývoj:

Hrubá motorika – dítě by mělo umět běhat, skákat po jedné noze i snožmo, přejít přes kladinu, přeskočit snožmo nízkou překážku, házet a chytat míč, udělat kotoul, jezdit na kole, koloběžce, na bruslích...

Jemná motorika ruky – hlavně úroveň kresby, mělo by zvládat stříhání, modelování, navlékání korálků, šroubování, hry s mozaikou, stavění kostek, Lega...

Grafomotorika – dítě by mělo mít vybudované návyky správného držení tužky a správného sezení, při kresbě by dítě nemělo otáčet papírem. Dále by dítě mělo mít dostatečně uvolněnou ruku, aby na tužku netlačilo.

Správný špetkovitý úchop tužky – tužka leží na posledním článku prostředníku, seshora ji přidržuje bříško palce a ukazováku. Ruka a prsty jsou uvolněny, nesvírají tužku křečovitě, ukazovák není prohnutý. Malíček a prsteníček jsou volně pokrčeny v dlani.

Správný sklon tužky – konec tužky by měl směřovat mezi loket a rameno.

Dítě by mělo zvládat nakreslit postavu, vlnovku, „zuby“, horní a dolní smyčku, vymalovávat omalovánky....

Lateralita – před nástupem do školy je důležité zjištění, zda je dítě pravák nebo levák.

Leváci drží tužku stejně jako praváci!!!! Dbáme pouze na opačné natočení papíru.

2) Duševní předpoklady:

Ne všechny děti dospívají stejně rychle – centrální nervová soustava se může vyvíjet různě, její nezralost se projevuje větší dráždivostí, emoční nestabilitou, nižší odolností vůči zátěži.

Nezralost centrální nervové soustavy blokuje přijatelné uplatnění rozumových schopností dítěte

Zrakové vnímání – pojmenuje odstíny barev, vyhledává tvar na pozadí, vyhledává 2 shodné obrázky v řadě, rozeznává shodné a neshodné dvojice, složí tvar z několika částí podle předlohy, doplní chybějící část obrázku, vyhledává první objekt ve skupině zleva doprava....

Sluchové vnímání – rozlišuje bezvýznamové slabiky (tam-dam, dyn-din, čil-žil, mět-mět, fal-val), zopakuje větu z více slov, zopakuje 5 nesouvisajících slov, určí první a poslední hlásku ve slově, určí, zda slovo obsahuje danou hlásku, složí slovo p-e-s, d-ů-m, k-o-s, k-o-l-o, rozloží na písmenka slovo: myš, kůň, tyč, rýč, voda..., zvládá záznam delší rytmické sestavy

3) Psychická zralost:

- dítě by mělo znát barvy, geometrické tvary, vyjmenovat číselnou řadu do 10. Mělo by znát jména rodičů a sourozenců, adresu bydliště. Zvládat orientaci vpravo – vlevo, nahore – dole, vpředu, vzadu....

Jedním z předpokladů správného zvládnání je správná výslovnost hlásek. U dítěte, které chybně hlásky vyslovuje, se pak stává, že stejně je i píše. Na počátku 1.třídy nemusí dítě ještě správně vyslovovat r, ř, ale měla by být zajištěna pravidelná logopedická péče. Dítě by mělo mít i dostatečnou slovní zásobu, aby se dokázalo jasně a srozumitelně vyjadřovat. Mělo by znát písničky, básničky, pohádky. K rozvíjení slovní zásoby napomáhá povídání si s dítětem, čtení pohádek, vyprávění různých příběhů, slovní hry.

Nezbytností při nástupu do školy je schopnost dítěte koncentrovat se delší dobu na jeden úkol a to i na práci, která není pro dítě zrovna moc přitažlivá. Tj. naučit se překonávat nechuť k práci, která je příliš nebaví. Důležité je i pracovní nasazení, odolnost vůči rušivým podnětům z okolí. Nezbytností úspěšné školní práce je i schopnost pochopit, přijmout a dokončit úkol. **Pokud je dítě neklidné, roztržité, u něho déle nevydrží, ruší ostatní děti.... dá se s velkou pravděpodobností předpokládat, že se zvládnutím učiva bude mít problémy.**

